

Aan: Het College van B&W,
Raadhuisplein 1,
Aalsmeer

In cc. aan: Peter Boers, Charlotte Alberts en
Dineke van de Bovenkamp

Aalsmeer, 22 november '25

Geacht College,

De Adviesraad Sociaal Domein is verzocht advies uit te brengen over de evaluatie van de Strategienota Sociaal Domein. Onderstaand brengen wij dit advies uit. Het advies is opgebouwd uit twee delen. In deel één worden een aantal algemene conclusies en adviezen geformuleerd. In deel twee worden per pagina nog aanvullende bevindingen vermeld.

Wij hopen dat het advies een nuttige bijdrage levert bij de besluitvorming en zien uw reactie, conform de verordening, graag binnen vier weken tegemoet.

1. Algemeen oordeel

De evaluatie biedt een breed en informatief overzicht van de voortgang van de Strategienota Sociaal Domein 2024–2027. De inhoud is zorgvuldig opgebouwd en er wordt zichtbaar gereflecteerd op uitvoering, trends en uitdagingen. De evaluatie is echter vooral beschrijvend van aard. Er worden relatief weinig conclusies getrokken over de effectiviteit van het beleid, de mate waarin doelstellingen worden behaald en de onderliggende oorzaken van stagnaties. Voor een midterm-evaluatie is een scherpere beoordeling wenselijk.

Daarbij valt op dat de evaluatie niet is opgebouwd volgens de structuur van de Strategienota zelf. Hierdoor komen onderwerpen aan bod die niet uit de nota voortkomen, terwijl andere thema's die wél in de nota staan juist ontbreken. Dit maakt het lastig zoeken en beperkt de bruikbaarheid voor sturing door raad en beleid.

Sommige zaken die in de afgelopen jaren speelden zien wij niet terug in de evaluatie. Een voorbeeld hiervan is de **Taskforce**, een destijds door ons geadviseerd instrument.

In de evaluatie komt deze nergens terug. Onduidelijk blijft of deze is ingesteld, wat ermee is gebeurd en waarom dit advies niet is opgepakt.

In een vergadering van de adviesraad is door een tweetal projectleiders van uw gemeente een project gepresenteerd over de aanpak van bijzondere acute situaties (jeugdzorg) in o.a. gezinnen. Het betrof de 'doorbraakmethode' waarbij in overleg met betrokkenen ongebruikelijke maatregelen konden worden genomen voor de aanpak van een acute situatie. Wij lezen niets meer over dit project.

2. Resultaatgerichtheid en impactmeting

De evaluatie beschrijft welke acties zijn uitgevoerd, maar benoemt beperkt welke resultaten en effecten daadwerkelijk zijn bereikt. Voor meerdere beleidsterreinen ontbreekt inzicht in:

- de voortgang richting de geformuleerde ambities;
- de effectiviteit van investeringen;
- concrete verbeteringen voor inwoners.

Advies: Maak de evaluatie wat meer SMART; voeg per ambitie een kort en helder overzicht toe van behaalde resultaten, knelpunten en openstaande opgaven, inclusief meetbare indicatoren waar mogelijk.

3. Analyse van oorzaken bij achterblijvende resultaten

Op verschillende beleidsterreinen (bijv. sportstimulering, preventie, integraal werken) wordt terecht geconstateerd dat de uitvoering achterblijft. De evaluatie beschrijft dit, maar analyseert onvoldoende:

- **waardoor** problemen zijn ontstaan;
- welke bestuurlijke/organisatorische factoren een rol spelen;
- welke lessen zijn geleerd.

Advies: benoem systematisch de oorzaken van achterblijvende prestaties en geef aan welke structurele verbeteringen nodig zijn.

4. Regie en versnippering

De evaluatie constateert dat regie binnen sport, welzijn, preventie en jongerenwerk versnipperd is en dat dit ten koste gaat van effectiviteit. De evaluatie blijft hier terughoudend in.

Advies: benadruk explicieter dat een **duidelijke regierol**, met heldere verantwoordelijkheden, één regievoerder per domein en betere afstemming tussen teams, noodzakelijk is om versnippering tegen te gaan.

5. Participatie van de gemeenteraad

Het uitblijven van respons van de gemeenteraad op verzoeken om input op uitvoeringsplannen is een belangrijke bestuurlijke bevinding. In de evaluatie wordt dit gemeld, maar niet verder geduid.

Advies: maak expliciet dat een gebrek aan kaderstelling door de raad risico's met zich meebrengt voor democratische legitimiteit, beleidskwaliteit en uitvoerbaarheid. Adviseer om bestuurscultuur en rolopvatting gezamenlijk te bespreken bij de start van de volgende raadsperiode.

6. Ouderenbeleid als urgente opgave

De evaluatie benoemt dat de vergrijzing vraagt om een integraal programma ouderen, vergelijkbaar met het programma arbeidsmigranten. Dit wordt nu te voorzichtig en als suggestie gepresenteerd, terwijl de opgave urgent is.

Advies: formuleer duidelijk dat het ontbreken van integraal ouderenbeleid op korte termijn leidt tot risico's in wonen, zorg, welzijn, eenzaamheid en mantelzorgbelasting. Een programmatische aanpak is noodzakelijk en niet optioneel. Benut daarnaast lokale plekken zoals het Baken of kerken als laagdrempelige locaties voor ontmoetingen, lichte dagbesteding, trainingen (pubers, bewegen, koffiemomenten).

7. Arbeidsmigrantenprogramma

Binnen Aalsmeer wonen en werken vele arbeidsmigranten. Het college beschrijft dat gebrek aan inzicht en data de uitvoering van het programma belemmert. Dit is juist, maar wordt mild beoordeeld. Bij een inval onlangs bleken **twee keer zoveel arbeidsmigranten als toegestaan, deels illegaal**, in één woning te wonen. Dit toont aan dat de vraag naar huisvesting groot is.

Veel arbeidsmigranten uit Oost-Europa blijken maar weinig gemotiveerd om de Nederlandse taal te leren. Zij blijven zoveel mogelijk bij elkaar en zien de noodzaak niet in omdat ze denken terug te gaan, terwijl dat lang niet altijd het geval is.

Bij kennismigranten is er een ander probleem

In de bedrijven waarin ze werken wordt meestal Engels gesproken, de Nederlanders met wie ze in contact komen spreken uit beleefdheid eveneens Engels met hen en de taallessen worden veelal overdag gegeven en kunnen door de arbeidsmigranten niet bezocht worden. Het is wenselijk dat er ook taallessen in de avonden gegeven worden en dat Aalsmeeders gestimuleerd worden om tegen buitenlanders zoveel mogelijk Nederlands te spreken opdat zij de taal machtig worden. Met de bedrijven zou moeten worden afgesproken dat integreren een belangrijk punt is.

Tenslotte missen wij in de evaluatie iets over het feit dat hoogopgeleide arbeidsmigranten (kennisswerkers, expats) verantwoordelijk zijn voor de aankoop van ca. 15% (NVM) van alle woningen die beschikbaar komen in Aalsmeer. Hoe gaan we daar als gemeenschap mee om?

Advies: benadruk dat beperkt zicht op deze doelgroep risico's oplevert op het gebied van misstanden, gezondheid, veiligheid en welzijn. Adviseer actief om dataverzameling, registratie en samenwerking met werkgevers/uitzendbureaus te intensiveren.

8. Monitoring en sturingsinformatie

Hoewel de indicatorenset verbeterd is, wordt in de evaluatie niet beoordeeld of deze set voldoende is om te sturen.

Advies: maak inzichtelijk welke indicatoren ontbreken (bijv. mentale gezondheid, informele zorg, wijkontmoeting, vrijwilligerscapaciteit) en welke verbeteringen nodig zijn om real-time sturing mogelijk te maken.

9. Vrijwilligers, verenigingen en informele zorg

De daling van vrijwilligers en de druk op mantelzorgers worden beschreven, maar de implicaties voor de toekomst blijven onderbelicht.

Advies: benadruk de noodzaak van een langetermijnstrategie voor het versterken van informele netwerken, vrijwilligerswerk en de toekomstbestendigheid van verenigingen.

10. Gebruik van incidentele middelen en borging van beleid

In de evaluatie wordt op meerdere plekken verwezen naar inzet van incidentele middelen om activiteiten en projecten binnen het sociaal domein mogelijk te maken. Hoewel dergelijke middelen waardevol zijn voor innovatie en vernieuwing, valt op dat een aanzienlijk deel van de beschreven inzet afhankelijk is van tijdelijke financiering.

Dit brengt risico's met zich mee voor de continuïteit van ondersteuning aan inwoners en voor de uitvoerbaarheid door partners in het veld. Wanneer structurele taken (zoals preventie, welzijn, sportstimulering, mantelzorgondersteuning en vroegsignalering) rusten op incidenteel geld, is het onmogelijk om duurzaam beleid te borgen of om effecten op langere termijn te realiseren. Daarnaast bemoeilijkt dit het werven en behouden van professionals en maakt het monitoring en sturing minder betrouwbaar.

Advies: neem in de evaluatie expliciet op welke onderdelen afhankelijk zijn van incidentele middelen, welke risico's dit oplevert, en welke structurele keuzes of investeringen nodig zijn om deze inzet te verduurzamen. Dit voorkomt schijnzekerheid en zorgt voor een realistische, toekomstbestendige analyse.

11. Conclusie en aanbeveling

De evaluatie geeft een goed beeld van ontwikkelingen en inspanningen, maar is te beschrijvend en te voorzichtig in haar conclusies. Voor een midterm-evaluatie is een scherpere analyse van resultaten, knelpunten en bestuurlijke verantwoordelijkheden noodzakelijk.

Overkoepelend advies:

Formuleer de conclusies steviger, voeg resultaatsturing toe, identificeer duidelijke oorzaken van knelpunten en benoem concreet welke structurele verbeteringen nodig zijn richting de nieuwe raads- en collegeperiode.

AANVULLING PER PAGINA

Pagina 4

Als het gaat over onze missie is de ambitie dat inwoners zich gezien voelen en naar elkaar omkijken. Er lijkt een zekere tevredenheid te zijn over de cijfers die in positieve zin licht afwijken van de regio. Echter, in aanmerking genomen dat Aalsmeer een dorp is met veel sociale cohesie, zou je misschien betere cijfers mogen verwachten?

Hoe dan ook is 30% van de inwoners sociaal eenzaam en dat is niet iets waar we in mogen berusten. Dat mag wel iets sterker uitvergroot worden opdat de ambitie en de urgentie wat steviger worden

De zin "Er blijven aandachtspunten bij volwassenen als het gaat om beweging en alcohol gebruik". Onduidelijk is om welke groep gaat het jeugd of/en ouderen?

- Welke acties worden ondernomen om de kernopgave "Gezond en Gelukkig leven makkelijker maken" verder uit te voeren?

- We missen een toelichting over welke duidelijke ingrepen zijn gedaan om tot een duurzaam zorgstelsels te komen. Welke ingrepen zijn dat?

Pagina 7

In de evaluatie wordt op pagina 7 aandacht besteed aan de rol en kwaliteit van de Adviesraad Sociaal Domein. De waardering die uitgesproken wordt voor de deskundigheid, betrokkenheid en kritische houding van de adviesraad is waardevol en wordt zeer gewaardeerd.

Er staat echter één passage die niet passend of zorgvuldig geformuleerd is:

"Soms (b)lijkt het snijvlak tussen adviseren en 'duwen op een onderwerp' wat dun..."

Deze formulering doet afbreuk aan de verder positieve en constructieve toon en sluit niet aan bij de professionele rol die een adviesraad, wettelijk en bestuurlijk, heeft. Een adviesraad heeft juist de taak om signalen te duiden, knelpunten te agenderen en op te komen voor inwoners, in het bijzonder voor kwetsbare groepen. Dat betekent vanzelfsprekend dat bepaalde onderwerpen nadrukkelijk onder de aandacht kunnen worden gebracht.

Advies: laat deze zin volledig vervallen. Door dit element weg te laten blijft een evenwichtig en passend beeld over: namelijk dat de adviesraad deskundig, betrokken, kritisch en altijd gericht is op verbetering van beleid en dienstverlening voor inwoners. Dit sluit beter aan bij de werkelijkheid én bij de rest van de tekst.

Pagina 15

'Door het gesprek aan te gaan met onze onderwijspartners over de wenselijkheid voor leerlingen van het gebruik van leerlingenvervoer, hebben we de trend kunnen bijbuigen dat een groeiend aantal leerlingen uit Aalsmeer en Kudelstaart naar het speciaal onderwijs gaan'. Ons inziens heeft dit niet zozeer te maken met het gesprek met de onderwijspartners, maar meer met de opdracht die scholen hebben, namelijk het verzorgen van passend onderwijs.

'Het accent van de inzet door het jongerenwerk werd daarnaast meer verlegd naar jongeren in plaats van tieners'. De ASD is van mening dat het een gemis is dat deze kinderen geen begeleiding van jongerenwerk meer krijgen. De preventieve hulp is voor deze kinderen heel waardevol en zorgt er voor dat ze als jongeren al bekend zijn bij de jongerenwerker.

Pagina 16

'De regionale inkoop en de lokale veranderingen die hieruit voortkomen zullen een impact hebben op het jeugdbeleid van Aalsmeer en op de wijze van werken in de uitvoering.' Het is onduidelijk wat hiermee bedoeld wordt. Is dit een vervelende impact? Biedt het juist mogelijkheden? Hoe zal het jeugdbeleid veranderen? We missen hier concrete punten.

'Binnen het jeugdbeschermingsstelsel hebben we gemerkt dat meest kwetsbare gezinnen nu erg lang moeten wachten op zorg die vervolgens ook nog niet altijd aansluit... Begin 2026 start samen met Amstelveen het driejarige project 'Doorontwikkeling veiligheidsketen', met als doel de hulp beter passend en sneller te organiseren.' Wij maken ons zorgen om de meest kwetsbare gezinnen en zouden in de evaluatie graag meer informatie terugzien over de Doorontwikkeling veiligheidsketen. Op welke manier zorgt dit ervoor dat kwetsbare gezinnen eerder geholpen worden?

Pagina 20

Pilot gemeentelijke buurtregisseur. Hoewel de pilot slechts anderhalf jaar draait is het van belang duidelijker weer te geven welke effecten de inzet van de buurtregisseur heeft opgeleverd. Zijn er aantoonbare effecten, bijvoorbeeld dat de overlast in Kudelstaart is afgenomen

Pagina 23

Wij missen bij de financiële zelfredzaamheid iets over maatregelen die eenvoudig en snel te realiseren zouden zijn zoals vermindering bureaucratie bv aanvraag vrijstelling gemeentelijke heffingen sterk te vereenvoudigen en eenvoudiger formulieren die via PDF in te vullen zijn.

Pagina 25

Genoemd wordt de Nieuwe beleidsnota Schuldhulpverlening. In de periode 2021 is de dienstverlening t/m 2024 in gang gezet. Niet duidelijk wordt hoe we er nu voorstaan met de schuldenproblematiek ten opzichte van 2021.

Pagina 27

Over ambitie 7 - Wonen en zorg combineren: We missen in deze paragraaf het aandachtspunt om samen met andere partijen de beschikbaarheid van huisartsen (voldoende huisartsenzorg beschikbaar in de wijk) in de gemeente verhogen. Zie ons eerder advies over huisartsenzorg.

Pagina 29

Bij nieuwe woonconcepten is er niet alleen de beperking van de grondpositie en de afhankelijkheid van de ontwikkelaar, maar ook het feit dat er een financiële impuls is om juist niet te verhuizen. Als een behoorlijk appartement tegenwoordig ver boven de € 2000 per maand kost dan is dat een prikkel om vooral in de goedkopere gezinswoning te blijven wonen.

Bladzijde 33

Voor economisch woningzoekenden/daklozen was er een voorziening in ontwikkeling op de Zwarteweg/Thijssenlaan.

Dit is door bezwaren van de omwonenden niet doorgegaan. De ambitie van de gemeente zou moeten zijn om dit alsnog binnen onze gemeente op z'n kort mogelijke termijn te realiseren aangezien het een hele kansrijke manier is om economische dakloosheid te voorkomen.

Blz. 35

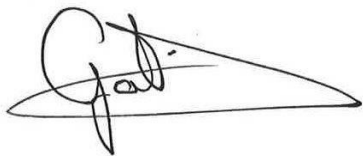
Communicatie. Ons advies is om niet in de Nieuwe Meerbode onder officiële mededelingen te zetten maar op een aparte pagina.

Pagina 43

Werken met domein overstijgende opgaven lijkt ons een goede zaak omdat door combinaties te maken en versnippering tegen te gaan, er veel meer mogelijk is.

Tot slot missen wij iets over geluidsoverlast van Schiphol. Het behoort op het eerste gezicht wellicht niet tot het sociale domein, maar heeft wel alles te maken met het welzijn en gezondheid van Aalsmeerders.

Hoogachtend,

Theo Gallée

Secretaris

w.g.

Jan Dreschler

Voorzitter